

भारतीय पृथिव विज्ञान मंत्रालय, भारतीय हवामान शास्त्र विभाग आणि
डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली सहयोगीत

— ग्रामीण कृषि मौसम सेवा प्रकल्प —

उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग
हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला पत्रक - सिंधुदुर्ग
कालावधी (दिनांक १९.०६.२०१९ ते २३.०६.२०१९)

अंक ४९/२०१९							दिनांक १८.०६.२०१९			कालावधी ५ दिवस				
मागील आठवड्यातील हवामान घटकांची प्रत्यक्ष नोंद (१२/०६/२०१९ ते १८/०६/२०१९ पर्यंत)							हवामान घटक			पुढील पाच दिवसांचे हवामान घटकांचे पूर्वानुमान (वैधता १९/०६/२०१९ ते २३/०६/२०१९ पर्यंत)				
१२/०६	१३/०६	१४/०६	१५/०६	१६/०६	१७/०६	१८/०६	दिनांक		१९/०६	२०/०६	२१/०६	२२/०६	२३/०६	
१६.४	२५.८	९०.६	५.६	५.०	०.०	१२.२	पाऊस (मि. मी)		२१	४०	२५	१८	१६	
३४.५	२८.५	३१.५	३३.०	३३.५	३३.५	३३.५	कमाल तापमान (अं. से)		३४	३४	३४	३४	३३	
२४.०	२३.०	२४.०	२४.०	२५.०	२५.०	२४.०	किमान तापमान (अं. से)		२५	२५	२५	२५	२५	
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	निरभ्र	ढगाळ	सकाळ	मेघाच्छादन (ऑक्ट.)	८	६	६	७	८	
ढगाळ	ढगाळ	ढगाळ	निरभ्र	निरभ्र	ढगाळ	ढगाळ	दुपार		८	६	६	७	८	
९३	९५	९२	८५	९२	९२	९२	सकाळची सापेक्ष आर्द्रता (%)		८८	८७	८६	८५	८५	
९२	९७	६६	७०	६२	६१	८५	दुपारची सापेक्ष आर्द्रता (%)		६२	६७	६४	६५	६६	
३.५	०.५	१.६	२.०	१.८	१.६	१.६	वा-याचा वेग (कि.मी/तास)		००७	००७	००४	००५	००८	
नैऋत्ये	स्थिर	स्थिर	नैऋत्ये	स्थिर	स्थिर	स्थिर	सकाळ	वा-याची दिशा	दक्षिणे	दक्षिणे	दक्षिणे	दक्षिणे	पश्चिमे	
नैऋत्ये	पूर्व	दक्षिणे	पूर्व	पूर्व	पूर्व	दक्षिणे	दुपार		कडून	कडून	कडून	कडून	कडून	
मागील वर्षातील (२०१८) पर्जन्य (मि. मी)			१/०१/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)				१/०६/२०१९ पासूनचे पर्जन्य (मि. मी)			मागील आठवड्यातील पर्जन्य (मि. मी)				
३२६९.२			१७७.८				१७७.८			१५५.६				

पुढील ५ दिवसांच्या हवामानाची सामान्य स्थिती: येत्या ५ दिवसात जिल्ह्यात मध्यम स्वरूपाचा पाऊस पडण्याची शक्यता आहे.

हवामान पूर्वानुमान कृषि सल्ला

पिकाचे नाव	पिकाची अवस्था	कृषि सल्ला
भात, नागली	रोपवाटीका व्यवस्थापन व पेरणी	या आठवड्यात मध्यम पाऊस पडण्याची शक्यता असल्याने खरिप पीकांच्या पेरणीस सुरुवात करावी. भातासाठी रोपवाटिका तयार करावयाच्या क्षेत्रामध्ये प्रती गूठा १ किलो यूरिया, ३ किलो सिंगल स्पर फॉस्फेट व चांगले कृजलेले शेणखत द्यावे. बियाण्यास प्रती २ ग्रम याप्रमाणे थायरम किंवा इमिसान हे औषध चोळावे. वाफ्यावर पेरणी करताना ७ ते ८ सेमी अंतरावर ओळीमध्ये साधारण २ सेमी खोलीवर बी पेरवे आणि ते झाकून घ्यावे. जाड दाण्याच्या जातीकरीता ४० किलो तर संकरीत जातीकरीता २० किलो बियाणे वापरावे. नागली आणि वरी पीकांची पेरणी देखील भाताप्रमाणे करावी व बियाणे विरळ पेरवे त्यामुळे रोपे जोमदार होतील. भात रोपवाटीकेतील तणांच्या नियंत्रणाकरीता पेरणीनंतर वाफे ओले होताच तांबडतोब किंवा ५ ते ६ दिवसांपर्यंत परंतु तणे उगविण्यापूर्वी ब्युटॅकलोर ५% क्रियाशिल घटक (मॅचेट) हे तणनाशक ६० मिलि प्रती १० लि. पाणी या प्रमाणात मिसळून फवारणी करावी. फवारणी करताना पाठीवरच्या नॅपसॅक पंपाने मागे सरत फवारणी करावी. ज्या ठिकाणी गाढी वाफे करणे शक्य नसेल तर रोपे तयार करण्यासाठी शेतातील उंचवट्याची जागा निवडावी. व चारही बाजूंनी खोल चारी काढावी यामुळे पाऊस जास्त झाला तरी पाण्याचा निचरा होण्यास मदत होईल व कोवळी रोपे मरण्याचे प्रमाण कमी राहिल. भात रोपवाटीकेमध्ये पाणी मोठ्या प्रमाणात साचून राहिल्यास अतिरिक्त पाण्याचा निचरा करावी.
भुईमुग	पूर्व मशागत व पेरणी	पावसाचा अंदाज घेवून भुईमुग लागवडीसाठी शेताच्या पूर्वतयारीची कामे हाती घ्यावीत. त्यासाठी जमिन खोल नांगरून भूसभूषित करावी व शेवटच्या कळवणीपूर्वी हेक्टरी १० टन चांगले शेणखत किंवा कंपोस्ट मिसळावे. डॉ. बा. सा. कोकण कृषि विद्यापीठाने शिफारस केलेल्या कोकण गौरव व टॉम्बे कोकण (टपोरा) तसेच टी.जी.२६, टी.ए.जी. २४, टी.पी.जी. ४१ या जातीची निवड करावी. प्रती हेक्टरी १०० ते १२५ किलो बियाणे वापरावे. मर रोगाचा प्रादुर्भाव टाळण्यासाठी थायरम ३ ग्रॅम/किलो या प्रमाणात चोळावे. खरिप हंगामातील भुईमुगाची पेरणी १० ते २० जून पर्यंत करावी. या आठवड्यात मूसळधार पाऊस पडण्याची शक्यता असल्याने भुईमुगाच्या पेरणीची पूर्व तयारी करावी परंतु पाऊस कमी झाल्यानंतर पेरणी करावी.
आंबा	नवीन लागवड	आंबा कोय-कलमे तयार करण्यासाठी ताजे बाटे उपलब्ध करून घ्यावेत व गादी वाफ्यावर रुजत घालावेत. पेरणीपूर्वी बाटे पाण्याने स्वच्छ धुवून कार्बेन्डॅझिम हे बुरशीनाशक १ ग्रम/ली. पाणी या प्रमाणात मिसळून या द्रावणाची प्रक्रिया करावी. यामुळे बुरशीचे प्रमाण कमी होऊन मर कमी होते. आंबा रोपवाटीकेत रुजलेल्या आंबा बाट्यावर कलमे बांधण्याची प्रक्रिया सुरु करावी.
काजू	नवीन लागवड	काजूवर खोडकिडा (रोठा) या किड्याचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास १५ मि.मी. पटाशिच्या सहाय्याने प्रादुर्भित साल काढून झाडातील रोठ्याला बाहेर काढून मारून टाकावे व तो भाग २०% प्रवाही क्लोरोपायरीफॉस ५० मी.लि. १० लिटर पाण्यामध्ये मिसळून चांगला भिजवावा. काजूमध्ये काढणीनंतर जुन्या व रोगट फांद्या कापून त्या ठिकाणी १% बोर्डोमिश्रण लावावे.
नारळ	फळधारणा	नारळावरील गेंड्या भंगा या किडीच्या नियंत्रणासाठी प्रादुर्भावग्रस्त माड साफ करून सर्वात वरील पानांच्या बेचक्यात २% मिथील पॅराथिऑन पावडर ५० ग्रम + ५० ग्रम वाळू यांचे समप्रमाणात मिश्रण करून भरावे. बागेमध्ये शेणखताच्या खड्यात अक्यांना मारण्यासाठी ५०% कार्बारिल भूकटी ४० ग्रम प्रति १० लि. पाण्यात मिसळून फवारावी.
भाजीपाला	रोपवाटीका व्यवस्थापन व पेरणी	भाजीपाला पीकांमध्ये मिरची, वांगी, टोमॅटो, भेंडी, काकडी, कारली, पडवळ, चिबूड, शिराळी ई. पीकांची लागवड करण्यास योग्य हवामान असून पाऊसाचा अंदाज पाहून पेरणी करावी. तसेच पेरणीसाठी सधारीत जातीचे बियाणे वापरावे. भेंडीची लागवड सरी-वरंब्यावर करावी. वेलवर्गीय भाजीपाला पीकांसाठी मातीचे उंचवटे करून त्यावर मध्यभागी लागवड करावी.

सदर कृषि सल्ला पत्रिका ही डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठाच्या, प्रादेशीक फळ संशोधन केंद्र, वेग्लें व उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे येथील "ग्रामीण कृषि मौसम सेवा" योजनेतील तज्ञ समितीच्या शिफारशीवरून तयार करून प्रकाशित करण्यात आली.

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
सहयोगी अधिष्ठाता
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
ता. कुडाळ, जि. सिंधुदुर्ग

डॉ. प्रदिप चं. हळदवणेकर
सहयोगी संशोधन संचालक/नोडल ऑफिसर
(ग्रामीण कृषि मौसम सेवा)
प्रा.फ.सं.के. वेग्लें, जि. सिंधुदुर्ग
(०२३६६-२६२३४, २६२६९३)

डॉ. यशवंत चं. मुळाळ
तांत्रिक अधिकारी
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा
उद्यानविद्या महाविद्यालय, मुळदे
(०२३६२-२४४२३१)